

PRINCIPI PONAŠANJA PARTNERA

1 Odnos sa domaćim pravom

Partner će se, uz pridržavanje odredbi ovih principa ponašanja partnera (u daljem tekstu: Principi), pridržavati važećih relevantnih domaćih zakona. Kada se odredbe važećih domaćih zakona i Principa odnose na isti predmet i nijesu u međusobnom sukobu, primjenjivaće se viši standard. Ukoliko ijedan od zahtjeva iz ovih principa bude u sukobu sa važećim domaćim zakonima, tako da bi primjena Principa predstavljala kršenje važećih domaćih zakona, primjenjivaće se najviši standardi koje odnosni domaći zakon propisuje.

2 Ljudska prava

Partner će poštovati međunarodno proglašena i priznata ljudska prava i izbjegavaće uključenost u bilo kakvu vrstu kršenja ljudskih prava. Partner će poštovati lično dostojanstvo, privatnost i prava svakog pojedinca.

3 Standardi rada

3.1 Sloboda udruživanja i pravo na kolektivno pregovaranje

Partner će obezbijediti i priznati pravo na slobodu udruživanja i pravo na kolektivno pregovaranje, kada se znatan dio zaposlenih i/ili radnika usaglasi po tom pitanju (zaposleni i/ili radnici će se u daljem tekstu zajedno nazivati "Radnik/Radnici"). Partner neće vršiti diskriminaciju na štetu predstavnika Radnika ili članova sindikata, koji će moći da izvršavaju svoje predstavničke funkcije i na radnom mjestu.

U slučajevima kada je pravo na slobodu udruživanja i kolektivnog pregovaranja ograničeno shodno domaćem pravu, Partner će dozvoliti radnicima da slobodno izaberu svoje predstavnike.

3.2 Prinudni rad

Partner neće pribjegavati prisilnom niti prinudnom radu, uključujući i dužnički prinudan rad. Partner će se postarati da radni odnos između Radnika i Partnera bude sklopljen po slobodnoj volji obje strane i bez bilo kakvih prijetnji tokom trajanja radnog odnosa.

Partner će obezbijediti da svi Radnici budu slobodni da prekinu radni odnos pošto daju razuman otkazni rok. Od radnika se neće tražiti da polažu novčane depozite, lične dokumente ili slično radi dobijanja ili zadržavanja radnog mjesta.

3.3 Rad djece

Partner neće zapošljavati djecu niti na drugi način koristiti dječiji rad. U ovim principima, reč „dijete“ označava svaku osobu mlađu od 15 godina, osim ako domaće pravo i/ ili domaći zakoni ne propisuju veću obaveznu starost za napuštanje škole ili veću minimalnu starost za zaposlenje, u kom slučaju će se primjenjivati takva predviđena starost. „Dječiji rad“ označava svaki rad djeteta ili mlade osobe, osim ako

se taj rad smatra prihvatljivim shodno Konvenciji o najmlađem uzrastu Međunarodne organizacije rada (ILO) iz 1973. godine (C 138).

Ukoliko se otkrije da se bilo koje dijete radi u prostorijama Partnera, Partner će bez odlaganja preduzeti mjere da se ta situacija ispravi u skladu sa najboljim interesom djeteta.

Partner će obezbijediti da osobe mlađe od 18 godina ne rade nikakve poslove koji se prema svojoj prirodi smatraju rizičnim. U ovim principima „rizični poslovi“ podrazumevaju rad koji izlaže djecu fizičkom, psihičkom ili seksualnom zlostavljanju; rad ispod zemlje, ispod vode, na opasnim visinama, u skućenom prostoru; rad sa opasnim mašinama, opremom i alatima, ili rad koji uključuje rukovanje velikim teretima ili njihovo prenošenje; izlaganje opasnim supstancama, agensima ili procesima, temperaturama, nivoima buke ili vibracijama; naročito teške uslove kao što je višesatni rad ili rad noću, ili kada je dijete bez razloga zadržano u prostorijama Partnera.

3.4 Nepostojanje diskriminacije

Partner će zabraniti direktnu ili indirektnu negativnu diskriminaciju po osnovu rase, boje, pola, seksualne orijentacije, jezika, religije, političkih ili drugih mišljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, imovinskog, porodičnog ili drugog statusa, i promovisaće jednakost mogućnosti tj. tretmana u pogledu zapošljavanja i izbora zanimanja.

Partner će zabraniti i neće pristati da toleriše, kao ni sprovodi nad svojim Radnicima, bilo koje neprihvatljivo ili ponižavajuće postupanje, uključujući mentalnu okrutnost, seksualno uznemiravanje ili gestove diskriminacije, govor ili fizički kontakt koji je seksualan, ili koji predstavlja prisilu, prijetnju, uvredu ili iskorišćavanje.

3.5 Uslovi zapošljavanja

Partner će obezbjeđivati plate svojim radnicima na nivou koji zadovoljava sve domaće pravne standarde o minimalnoj zaradi. Radnicima se mora jasno i blagovremeno saopštiti informacija o tome po kom osnovu i sa kojom učestalošću će oni biti plaćani.

Partner će se pobrinuti da radno vrijeme ne bude predugo i da je u najmanju ruku usaglašeno sa važećim domaćim zakonima.

Partner će poštovati potrebu svakog pojedinačnog Radnika za odmorom i obezbijediće da svi Radnici imaju pravo na adekvatno plaćeno odsustvo s posla.

Partner će obezbijediti da svi Radnici dobiju pisane ugovore o zaposlenju, u kojima će biti navedeni uslovi zapošljavanja na jeziku koji je razumljiv Radniku.

4 Zdravlje i bezbjednost

Partner će obezbijediti Radnicima zdravo i bezbjedno radno okruženje u skladu sa međunarodno priznatim standardima.

Partner će uraditi sve što je u njegovoj moći da kontroliše rizike kojima su radnici eventualno izloženi, i preduzeće neophodne mjere predostrožnosti radi sprečavanja nastanka povreda na radnom mjestu i profesionalnih oboljenja. Kad god je to potrebno, Radnicima će se obezbijediti odgovarajuća lična zaštitna oprema i uputstva za njeno korišćenje.

Partner će obezbijediti odgovarajuću redovnu obuku s ciljem da Radnici budu adekvatno obrazovani po pitanju zdravlja i bezbjednosti.

U slučajevima kada pruža smještaj svojim radnicima, Partner će obezbijediti da on bude čist, bezbjedan i da zadovoljava osnovne potrebe Radnika i, tamo gdje je to primjenljivo, njihovih porodica.

5 Životna sredina

Partner će postupati sa pažnjom i oprezom prema životnoj sredini, pokretaće inicijative za promovisanje veće ekološke svijesti i odgovornosti, i ohrabriće razvoj i širenje ekološki prihvatljivih tehnologija.

Partner će u svom radu postupati u skladu sa relevantnim domaćim i međunarodno priznatim ekološkim standardima.

Partner će svesti na najmanju moguću mjeru uticaj svog rada koji je štetan po životnu sredinu i stalno će unapređivati svoj ekološki učinak i prevenciju ekološki štetnih uticaja.

6 Nedožvoljene radnje u poslovnoj praksi

6.1 Korupcija i druge nedožvoljene radnje u poslovnoj praksi

Partner će se pridržavati važećih zakona i propisa koji se odnose na podmićivanje, korupciju, prevaru i svaku drugu nedožvoljenu radnju u poslovnoj praksi. Partner neće nuditi, obećavati niti neopravdano favorizovati ijednog državnog službenika, međunarodnu organizaciju ili neku treću stranu, niti će im davati usluge ili stimulaciju. Ova odredba će se primjenjivati bez obzira na to da li je nepropisna prednost nuđena direktno ili preko posrednika.

6.2 Pokloni, gostoprimstvo i troškovi (poslovna reprezentacija)

Partner neće, direktno niti indirektno, nuditi poklone zaposlenima Promontea ili njegovim predstavnicima, niti ikome ko je u bliskoj vezi sa njima, osim ako je poklon skromne vrijednosti. Reprezentacija, kao što su poslovni ručkovi ili večere, društveni događaji, ili drugi oblici zabave, može se ponuditi ako postoji s tim povezana poslovna svrha, a troškovi ostanu u razumnim granicama. Putne troškove osobe koja predstavlja Promonte snosiće Promonte]. Reprezentacija, pokloni i slično neće se nuditi niti primati u toku pregovora u vezi sa zaključenjem ugovora, faze sa ponudama ili dodjela ugovora.

6.3 Pranje novca

Partner će se čvrsto suprotstavljati svim oblicima pranja novca i preduzeće mjere za sprečavanje korišćenja svojih finansijskih transakcija za pranje novca od strane drugih.

6.4 Konkurencija

Partner neće ni pod kakvim okolnostima prouzrokovati niti učestvovati u bilo kakvom kršenju opštih ili posebnih propisa o konkurenciji, kao što su nezakonita saradnja u utvrđivanju cijena, protivzakonita podjela tržišta ili bilo kakvo drugo ponašanje koje predstavlja kršenje važećih zakona o konkurenciji.